

Skrupler ved at lade deres Børn døbe, vilde vælge det Alternativ, som stod dem aabent, at sige: vi erklære os nu for at staae udenfor Folketirken. Altsaa, det er ikke Midlet til at vinde Saamange som muligt; men til at formindste Antallet af dem, der ere i Folketirken. Hvad dernæst de kirkelige Midler angaaer, som der her kun er Spørgsmaal om at henvise til, idet der ikke er Tale om at give nogen Hjemmel eller Sanction for, at den kirkelige Myndighed, saaledes som den er, kan komme til Anvendelse, da skal jeg ikke gaae dybere ind herpaa; der kan maaskee senere blive Leilighed til yderligere Udtalelse herom. Det vil jo sees, at der ikke er eller kan være nogen grundet Frygt eller Fare for det Ukjendte, der skulde kunne ramme den Paagjældende under Skikkelse af en saadan kirkelig Disciplin. Det er ganske vist, at det staaer ham bestandig aabent at kunne træde ud af Folketirken, naar han vil, men ligesaa vist er det, at Stillingen er bleven den, som man kan sige, ene gjælder med Hensyn til Folketirken, at den er i det Tilfælde, som ingen andre Troesfamsfund bestinde sig i, at den under ingen Betingelse er istand til at udelukke et Medlem, som ikke vil høre til den.

Jessen: Maatte jeg endnu et Dieblif opholde Thinget; det er, hvad den høitærede Minister nu sidst ansførte, som bringer mig til paany at tage Ordet. Det er dette, jeg vilde henstille til de ærede Medlemmer af Thinget, der med mig have Betænkethed ved at fremme denne Lov snart, og inden Menighederne ere blevne fortrolige med; hvad de skulle troe og tænke om, hvad der bydes dem, nemlig henstille, om det Berolgende ligger deri, at man, naar Disciplinen skulde blive os for bitter, byder os som Udvei da at udtræde af Folketirken. Det er jo ikke Evang, jeg holder paa; men det, at vi trænge til andre Bestemmelser om den Disciplin, der skal træde istedetfor de borgerlige Evangsmidler; det er derom, jeg har talt.

Madvig: De samme Bestemmelser vilde altsaa formodentlig igjen gaae ud paa visse Politiforanstaltninger eller visse borgerlige Foran-

staltninger. Den ærede Landsstingsmand ved Siden af mig synes at bestinde sig paa et Standpunkt, som jeg troer en heel Deel bestinder sig paa; de ere bange for at opgive den borgerlige Evang, den vilde de beholde; men saasnart man siger: „fuldkommen virkelig Troesfrihed, man kan bestinde sig til en Kirke eller ikke, til denne eller hiin Kirke“, og man saa spør til: „men indenfor Folketirken er der et vist Misforhold, der maa det gjælde, at naar man vil høre under en Kirke, maa man ogsaa underkaste sig den“, saa blive de bange. Det er virkelig en vis Art af Fornemhed, der klæber sig ved os; vi sige: det maa paa ingen Maade sees, at Kirken nogen sinde kunde udsætte mig for, at det skulde hedde, at jeg ikke var en god Christen, hørende til den lutherste Kirke; det er en Dom, som aldrig maa kunne udtales — og nu betragter man det som noget Frygteligt, som Noget, der skal påatvinges Menigheden. Hvad er det da, der nu er Tale om ved denne Kirkes disciplin? Det er Noget, som kan tænkes at komme til Anvendelse, først i den mildeste Form, som Formaning eller Raad, ligeoverfor dem, som bestinde sig i det Tilfælde, ikke at ville lade deres Børn døbe. For den forholdsmaasig langt overveiende Deel af Menigheden er dette altsaa Noget, som slet ingen Betydning har, hvormed de ikke komme i mindste Berørelse; det har kun Betydning for dem, der ikke ville lade deres Børn døbe; for os Andre, som ville lade vore Børn døbe, har det, som sagt, slet Intet at betyde. Men til dem, som ikke ville lade deres Børn døbe, siges der nu: „Vi ville ikke nøde Jer dertil med Politimagt, men da I erklære, at I ere lutherste Christne og høre til Folketirken, og I i det Samme sige: „Vi lade ikke vore Børn døbe“, saa forlange vi, at I skulle underkaste Eder Formaning eller Belæring; men hvis I spotte Kirken, hvis I sige: „Jeg vil ikke have, at mit Barn skal have denne „Sjæt Band“ paa sig“ saa siger Kirken — og Folketirken er Noget, der har saa meget positivt Indhold, at den er berettiget dertil —: „Den, der kalder mit Sakrament en Sjæt Band, den skal ikke blive i Kirken.“ Det er det Hele, dertil reducerer det sig tilsidst, til den gamle Uklarhed, at